

Zbigniew WERNER¹

ZNAKI I SYMBOLE GEOLOGICZNE — MOJA PASJA

Z okazji 85-lecia Państwowego Instytutu Geologicznego należałoby wspomnieć o znakach graficznych symbolizujących prace geologiczne, stosowanych w ostatnich 40 latach.

W 1967 r. Instytut Geologiczny ogłosił otwarty konkurs na projekt medalu 50-lecia Instytutu oraz na odznak dla geologów za opublikowanie pierwszej pracy naukowej o wiążącym znaczeniu. Projekt tego znaczka miał uwzględniać lata 1919–1969, charakterystyczny element architektoniczny instytucji, napisy „Instytut Geologiczny” i „50-lecie”, a także ewentualne podobizny sławnych geologów polskich. W kategorii „medal 50-lecia IG” zajęłem trzecie miejsce, a „odznaka geologa” — drugie.

Z pomysłem ustanowienia znaku Państwowego Instytutu Geologicznego, jako symbolu placówki naukowej oraz państwowej firmy sygnalizującej swoje prace, wystąpił Krzysztof Jaworowski, ówczesny dyrektor PIG. Zgodnie z założeniami symboliki opracowałem graficzny projekt znaczka według przyjętej koncepcji. W znaczku zostały umieszczone młotki geologiczne, godło państwowe — biały orzeł, napis 1919 — rok powstania PIG, oraz zgodnie z tradycją geologiczną napis „Mente et Malleo”. Znaczek ma wersję czarno-białą i kolorową, z dodatkiem barwy czerwonej w tle orła i w dolnej części obramowania. W marcu 1992 r. Instytut zgłosił w Urzędzie Patentowym ten znak.

Znak firmowy Państwowego Instytutu Geologicznego (wg projektu Z. Wernera)

Znak PIG, według mojego projektu, został również umieszczony na wszystkich budynkach oddziałów regionalnych, w Krakowie, Sosnowcu, Wrocławiu, Szczecinie, Sopocie i w Kielcach. Został on odlany w brzoze przez Pracownię Brzożniczo-Graverską MIECZNIK, którą kieruje nasz były pracownik Jerzy Miecznik.

W listopadzie 1994 r. ustanowiono honorowy Złoty Odznak Państwowego Instytutu Geologicznego, przyznawany osobom w dowód uznania za ich wzorowe prace i szczególnie

¹ Państwowy Instytut Geologiczny, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa

Znak Państwowego Instytutu Geologicznego odlany w brąz (wg projektu Z. Wernera)

Honorowa „Złota Odznaka Państwowego Instytutu Geologicznego” (wg projektu Z. Wernera)

zasługi dla Instytutu. Ta nowa odznaka posiada złoty wieniec wokół znaku PiG. Odznak PiG i Złotą Odznakę PiG wykonała również firma MIECZNIK. Pierwszych 26 wyróżnionych pracowników uhonorowano tą odznaką z okazji jubileuszu 75-lecia PiG.

W 1992 r. zaprojektowałem nowy znak Muzeum Geologicznego PiG. Przedstawia on mamuta oraz napisy: „1919”, tj. rok powstania PiG, „Państwowy Instytut Geologiczny” i „Muzeum”. Znak ten przyjęł się i jest używany jako logo Muzeum Geologicznego Instytutu.

Znak Muzeum Geologicznego PiG (wg projektu Z. Wernera)

Medal pamiątkowy z okazji 40-lecia odkrycia przez PiG złóż siarki rodzimej (wg projektu Z. Wernera)

40 rocznicę odkrycia złóż siarki rodzimej przez Instytut uczczono wybitciem okolicznościowego medalu pamiątkowego. Na rewersie medalu umieszczono znak PiG.

64. Zjazd Polskiego Towarzystwa Geologicznego na Ziemi Suwalskiej w 1993 r. był poświęcony odkryciu złóż wanadonowego tytanomagnetytu i badaniom podłoża krystalicznego. Znak

Znak 64. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geologicznego na Ziemi Suwalskiej (wg projektu Z. Wernera)

Znak XIII Mi dzynarodowego Kongresu Karbon-Perm (wg projektu Z. Wernera)

Pocztówka z okazji XIII Mi dzynarodowego Kongresu Karbon-Perm (wg projektu Z. Wernera)

graficzny, według mojego projektu, sygnij cy materiały zjazdowe, przedstawia, obok odpowiednich napisów, porodku, kontur wydry, zwierz cia cz sto spotykanego na Suwalszczy nie.

Z okazji XIII Mi dzynarodowego Kongresu Karbon-Perm w Krakowie w 1995 r. opracowano znaczek, który był wydrukowany na kopertach, kongresowej korespondencji, na komunikatach, na wydawnictwach kongresowych, na wizytówkach komitetu kongresowego, a tak e jako pami tkowy znaczek w metalu. Z kilku moich propozycji wybrano projekt przedstawiaj cy uproszczony tekst na obwodzie koła „XIII International Congress Carboniferous-Permian”. Wewn trz koła umieszczono napis informuj cy o miejscu kongresu, tj. Kraków – Poland, oraz rok 1995. W rodku znaczka umieszczono stylizowan liter „K” w kolorze czerwonym, z koron . Jest to znak widniej cy na kutyh w elazie drzwiach w katedrze wawelskiej jako inicjał króla Kazimierza Wielkiego.

Równie z okazji tego kongresu ukazały si dwie pocztówki według mojego projektu. Pierwsza pocztówka przedstawia las karbo ski. Ilustracja ta została

**Znak centralnej Bazy
Danych Geologicznych
(wg projektu Z. Wernera)**

**Medal pami tkowy z okazji
40-lecia odkrycia przez PIG
żłó rud miedzi
(wg projektu Z. Wernera)**

zaczepni ta z Meyers Konservation Lexikon 5. Auflage Bibliographisches Institut in Leipzig. Druga pocztówka przedstawia znak firmowy kongresu na tle powierzchni karbo skiej palmy.

W 1995 r. zaprojektowałem znak dla Centralnej Bazy Danych Geologicznych przedstawiający ekran monitora, na tle którego widnieje znak PIG.

W 1996 r. na życzenie dyrektora Departamentu Geologii ówczesnego Ministerstwa Ochrony środowiska, Zasobów Naturalnych i Le nictwa, Henryka J. Jezierskiego, opracowałem okładkę do poradnika metodycznego pt. „Ustalanie dyspozycyjnych zasobów wód podziemnych”. Na okładce widnieje zarys granic Polski w kropli wody.

Dla Departamentu Geologii opracowałem również okładkę do „Ramowej instrukcji sporz dzenia mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000”. Przedstawia ona symbol toku terenowych prac pochodzących z hydrogeologicznych otworów wiertniczych poprzez przeprowadzenie ich wyników w komputerze GIS a do wydrukowania mapy hydrogeologicznej z rejonu bada .

W 1997 r. PIG obchodził 40 rocznic odkrycia przez Jana Wy ykowskiego żłó rud miedzi na monoklinie przedsudeckiej. Z tej okazji został opracowany przeze mnie projekt medalu. Charakterystyczne dane, tj. lata 1957–1997, 40-lecie Cu oraz napis „odkrycia żłó rud miedzi” umieszczono na jednej stronie medalu, na drugiej stronie — znaczek PIG.

Dwie tablice informacyjne, według mojego projektu, dotyczą lokalizacji Muzeum Geologicznego PIG, przedstawiają znak PIG i znak Muzeum PIG oraz odpowiednie białe napisy na zielonym tle. Tablice te zostały umieszczone na ogrodzeniu wokół Instytutu wzdłuż ulicy Wi niowej.

Na koniec wspomn , e w latach 1995–1999 zaprojektowałem kalendarze promujące Instytut o tematyce: karbon, mied , Muzeum PIG i historia geologiczna Ziemi.